

آپک و تأثیر آن بر انتخابات ایالات متحدهٔ آمریکا

رضا سیمیر^۱ - کیانوش نظری^۲

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۴/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۹/۱۷

چکیده

ساختار سیاسی غیر مرکز و توزیع شدهٔ ایالات متحدهٔ آمریکا سبب شده است که جریان‌ها و تشکل‌های بسیاری بتوانند روند پیچیده‌ی تصمیم‌گیری سیاسی در این کشور را تحت تأثیر قرار دهند. با آن که یهودیان تنها حدود سه درصد از جمعیت آمریکا را تشکیل می‌دهند اما توافقه‌اند به تأثیرگذارترین اقلیت قومی در ساختار قدرت آمریکا تبدیل شوند. یهودیان آمریکا مجموعه‌ی چشمگیری از سازمان‌های مختلف را برای تأثیرگذاری بر سیاست خارجی آمریکا به وجود آورده‌اند که در این میان نقش «کمیته‌ی امور عمومی آمریکا و اسراییل» (آپک) به عنوان قادرمندترین و شناخته‌شده‌ترین سازمان یهودی آمریکا بسیار شاخص است. این پژوهش در پی پاسخ به این پرسش است که آپک در انتخاب اعضای کنگره و رئیس‌جمهور ایالات متحدهٔ آمریکا چه نقشی را ایفا می‌کند؟ در پاسخ به این پرسش فرضیه‌ی پژوهش بیان می‌کند که اکثر نامزدهای نمایندگی کنگره و ریاست‌جمهوری سعی می‌کنند نظر مثبت این سازمان را به خود جلب کنند و از حمایت‌های مالی و تبلیغاتی گسترده‌ی آن بهره‌مند شوند و در عوض سازمان آپک نیز با ارائه‌ی این حمایت‌ها در پی هدایت افکار عمومی و دستگاه‌های سیاست‌گذاری خارجی آمریکا برای تحقق اهداف خود در حمایت از اسراییل است.

واژگان کلیدی: آپک، ایالات متحدهٔ آمریکا، اسراییل، انتخابات، لابی یهود.

۱. استاد علوم سیاسی و روابط بین‌الملل دانشگاه گیلان rezasimbar@hotmail.com

۲. دانش آموخته کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل kianoush_nazari@yahoo.com

مقدمه

يهودیان آمریکا برای تأثیرگذاری بر سیاست خارجی آمریکا و پیش برد اهداف کلان خود در این کشور مجموعه‌ی از سازمان‌ها و تشکیلات مختلف را به وجود آورده‌اند. یکی از این سازمان‌ها «کمیته‌ی امور عمومی آمریکا- اسرائیل» (آیپک)^۱ است که مسئولیت برنامه‌ریزی برای هماهنگی میان اکثر سازمان‌های یهودی در آمریکا را بر عهده دارد.

آیپک طی سالیان متعددی از طریق تماس‌ها و ارتباطات سازنده با اعضای کنگره و سایر کانون‌ها و مراکز قدرت در آمریکا و به کاربستن شیوه‌ها و ترفندهای مختلف به شکل‌گیری ابتکارات قانونی به نفع اسرائیل اقدام کرده است. در بیان قدرت آیپک بیان این نکته حائز اهمیت است که در نظرسنجی انجام شده توسط مجله‌ی «فورچون»^۲ در سال ۱۹۹۷ م از اعضای کنگره و کادر اداری آن‌ها در مورد فهرست قدرتمندترین لابی‌ها در واشنگتن، آیپک پس از «انجمان بازنیستگان آمریکا»^۳ در رتبه‌ی دوم قرار گرفت (میرشایمر و والت، ۱۳۸۷: ۱۴۹). این پژوهش بنابر ضرورت کسب شناختی واقع‌بینانه از روند پیچیده‌ی انتخابات در آمریکا و نقشی که گروه‌های قومی به خصوص یهودیان در قالب لابی یهود و سازمان «آیپک» در این روند ایفا می‌کنند، انجام گرفته است. آیپک با استفاده از ابزارهای سیاسی مختص به خود نظیر حمایت‌های مالی گسترشده و استفاده از قدرت رسانه‌ای و تبلیغاتی از نامزدهای هم سو با نظرات سازمان در انتخابات آمریکا، در صدد تأثیرگذاری هر چه بیشتر بر سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا است. آیپک با راهبرد فعال کردن جامعه‌ی یهودیان آن‌ها از اقلیتی ختنا و منفعل به جمعیتی فعال و اثرگذار و صاحب‌نفوذ تبدیل کرده است. این سازمان با تماس و نشست‌های گسترشده با مسئولان بلندپایه‌ی آمریکایی مانند رئیس جمهوری و دیگر مسئولان بلندپایه‌ی شاخه‌ی اجرایی و نمایندگان کنگره در پی اثرگذاری بر تصمیمات آن‌ها در راستای اهداف خود است. در

1 -American Israel Public Affairs Committee (AIPAC)

2 - Fortune

3 - American Association of Retired Persons (AARP)

آیپک و تأثیر آن بر انتخابات ایالات متحده ای آمریکا... ۳

عصر حاضر این سازمان مهم‌ترین ابزار صهیونیست‌ها در آمریکا برای تأثیرگذاری بر سیاست‌های قدرت اول دنیای کنونی در مسائل مربوط به اسراییل و پرمناقشه‌ترین منطقه‌ی جهان، خاورمیانه است.

۱- چارچوب نظری: گروه‌های لابی

«لابی» در لغت به معنای تالار ورودی و سالن ملاقات مردم با نمایندگان است. لابی در معنای عام درخواست از کسی یا تحت فشار گذاشتن او برای انجام کاری است اما در معنای خاص به تشکلی سیاسی گفته می‌شود که دارای اهداف و منافع مشخص و معین و برای تحقق آن‌ها به دنبال تأثیرگذاری بر روند سیاسی یا بر تصمیم‌گیرندگان است.

گردهمایی اشخاص دارای هدف‌های مشترک که تحقق هدف‌های خود را از راه اقدام سیاسی برای نفوذ گذاشتن بر سیاست عمومی جستجو می‌کنند، تعریف دیگری از گروه لابی است. بر این اساس می‌توان گفت لابی به هر گونه سازمان داوطلبانه‌ی بیرون از ساختار حکومتی گفته می‌شود که می‌کوشد بر جایه جایی یا انتصاب مقامات، اتخاذ سیاست عمومی و اجرا یا اصلاح آن تأثیر بگذارد (عالی، ۱۳۹۱: ۳۵۸-۳۵۹). در شرایط عادی، افکار عمومی از تشکل خاصی که تقاضا و خواسته‌های معینی را مطرح کند، برخوردار نیست، با این حال گروه‌هایی از مردم بر اساس یک سلسله منافع و علایق مشترک به یک دیگر پیوند داده می‌شوند که این امر ممکن است به ایجاد یک لابی منجر شود که عملکردهای دولت را در عرصه‌ی داخلی و خارجی تحت تأثیر قرار دهد (قوام، ۱۳۹۰: ۲۴۸). یکی از مباحث دارای اهمیت در حوزه‌ی سیاسی نقش گروه‌های لابی در تعیین خط‌مشی سیاست خارجی کشورهای مختلف است. در نظام‌هایی که قدرت تصمیم‌گیری و اختیارات سیاست‌گذاری بین نهادها و کارگزاری‌های متعدد و متنوع تقسیم شده است، بازی گران بیشتری می‌توانند در فرآیند سیاست خارجی حضور و مشارکت

فعال داشته باشند (دهقانی فیروز آبادی، ۱۳۸۹: ۸۱). بنابراین هر اندازه خصیصه‌ی کثرت-گرایی در نظام سیاسی بیشتر باشد، نقش گروههای لابی پررنگ‌تر است.

۱-۱. گروههای لابی در آمریکا

«الکسیس دو توکویل»^۱ در کتاب «دموکراسی در آمریکا» نوشته است که از دهه‌ی ۱۸۳۰ م مردم آمریکا به شدت در پی ایجاد و سازماندهی گروههای لابی بودند و این تاریخ را شروع لابی‌گری در آمریکا عنوان می‌کند (Rosenthal, 2001: 13).

«ساموئل هانتینگتون»^۲ معتقد است با پایان جنگ سرد، ایالات متحده با نوعی سردرگمی و تردید نسبت به منافع ملی خود روبه رو شد که یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در این سردرگمی ظهور «چند فرهنگ گرایی»^۳ و رنگ‌باختن رؤیای ایجاد یک «هویت آمریکایی واحد»^۴ بود. عدم وجود هویت ملی باعث شد دولت آمریکا ارزیابی درستی از منافع واقعی خود نداشته باشد و این امر کافی بود تا این دولت در برابر گروههای لابی که اهداف قوم محور دارند، مقاومت کمتری از خود نشان دهد به طوری‌که این گروه‌ها با نقش‌آفرینی و کسب موفقیت‌های گوناگون نقش خود را ایفاء کرده و زمینه‌ی تأثیرگذاری بر ایالات متحده را به دست آورده‌اند (Huntington, 1997: 49-28).

الگوی دولت کورپوراتیستی و به کارگیری صحیح قواعد حاکم بر آن یکی از علل موفقیت گروههای لابی در آمریکا است. در الگوی کورپوراتیسم فرض بر این است که حکومت‌ها نمی‌توانند علایق گروههای مختلف را نادیده بگیرند بلکه ماهیت دولت، مستلزم توجه به منافع این گروه‌ها به منظور حفظ ثبات است. پذیرش تلاش افراد یا سازمان‌ها

1 -Alexis De Tocqueville

2- Samuel P. Huntington

3- Multiculturalism

4- Singular American Identity

آیپک و تأثیر آن بر انتخابات ایالات متحده ای آمریکا... / ۵

برای تثبیت یا تغییر قوانین و تصریح این موضوع در قوانین آمریکا یکی از منابع این گروه-ها به حساب می‌آید (سیمبر و نظری، ۱۳۹۳: ۳۳-۹).

-۲ سازمان آیپک

در آمریکا همکاری گستردگی و منسجمی بین سازمان‌های یهودی برای حمایت همه‌جانبه از اسرائیل وجود دارد. تعداد سازمان‌هایی که در این حوزه فعالیت می‌کنند به بیش از ۲۵۰ نهاد می‌رسد. در این بین نقش سازمان آیپک به عنوان مؤثرترین سازمان حامی اسرائیل بسیار شاخص‌تر از دیگر سازمان‌هاست.

پس از جنگ سال ۱۹۵۶ م. اسرائیل و اعراب و فرمان «آیزنهاور»^۱، رئیس جمهور وقت آمریکا به نیروهای اسرائیلی مبنی بر عقب‌نشینی از صحرای سینا یهودیان به این نتیجه رسیدند که صرف برخوردی از تلاش‌های لابی یهودی برای دفاع از اسرائیل کافی نیست و ارتباط با کاخ سفید و وزارت امور خارجه و کنگره و دیگر مسئولان آمریکایی موجب تضمین حمایت‌های مستمر آمریکا به آینده‌ی اسرائیل نخواهد بود بلکه نیازمند تربیت مهره‌های مؤثری هستند که بتوانند با به دست آوردن مشاغل حساس و کلیدی در درون دولت آمریکا و کنگره نفوذ کنند و اهداف یهودیان را برآورده سازند. تأسیس آیپک به عنوان مهم‌ترین لابی رسمی اسرائیل در آمریکا که صدھا انجمن و سازمان یهودی در سراسر آمریکا را زیر پوشش نظارت و حمایت خود قرار داده است، با همین نگاه و احساس نیاز صورت پذیرفت (سیمبر و نظری، ۱۳۹۳: ۹-۳۳). ریشه‌های پیدایش آیپک به سال ۱۹۵۱ م و تأسیس «شورای آمریکایی - صهیونیستی»^۲ تحت رهبری «اشعیا ال. کنن»^۳، روزنامه‌نگار آژانس یهود و سخن‌گوی هیأت اسرائیل در مجمع عمومی سازمان ملل برمی‌گردد. کنن، بنیان گذار آیپک در کتاب خود «خط دفاع اسرائیل: دوستان اسرائیل در

1- Dwight D. Eisenhower

2 - American Zionist Council

3 - Isaiah L. Kenen

واشنگتن»^۱ عنوان کرد که آیپک برای موفقیت به عنوان یک لابی تأثیرگذار باید بتواند دوستی خود را با هر دو حزب دموکرات و جمهوری خواه توسعه دهد و از حمایت و پشتیبانی این دو حزب اصلی آمریکا اطمینان حاصل کند. آیپک هم چنین باید با لابی‌گری قدرتمندانه‌ی خود در کنگره، رئیس جمهور را به عقبنشینی از اظهارات و سیاست‌های ضد اسرائیلی ترغیب کند (Kenen, 1981: 108). از همان آغاز تأسیس آیپک رهبران اکثر سازمان‌های یهودی جامعه‌ی آمریکا به عضویت کمیته اجرایی آیپک درآمدند تا این سازمان بتواند از طریق دیگر سازمان‌های یهودی از قدرت اجرایی فراتر از چارچوب سازمانی خود برخوردار شود. به همین دلیل است که در آمریکا از آیپک به عنوان یک «سازمان هماهنگ کننده»^۲ نام برده می‌شود.

۱-۲. منابع قدرت آیپک

شیوه‌ی توزیع قدرت میان گروه‌های لابی یکسان نیست و هر گروهی که بهتر و با مهارت بیشتری بتواند از ابزار بازی سیاسی استفاده کند، می‌تواند بر روند سیاست‌گذاری در حوزه‌ی مربوط به خود، تأثیر و نفوذ بیشتری داشته باشد. لابی‌ها معمولاً خواسته‌های خود را از راههای مختلفی هم چون برقراری ارتباط نزدیک با نمایندگان مجلس، تلاش برای اعمال نفوذ در قوه‌ی مجریه و تحت تأثیر قراردادن افکار عمومی دنبال می‌کنند. به طور کلی می‌توان گفت لابی‌ها در دو سطح رسمی (حکومتی) و غیررسمی (اجتماعی) برای اهداف و منافع خود تبلیغ دارند. موفقیت یا عدم موفقیت لابی‌ها بستگی زیادی به میزان دسترسی آن‌ها به منابع قدرت (به ویژه منابع مالی) و نیز لایه‌های قدرت (سطوح تأثیرگذاری) دارد (آهوبی، ۱۳۹۰: ۱۲۶-۱۰۱). قدرت و انسجام سازمانی، اتحاد، جایگاه و میزان مشارکت اعضاء در انتخابات، قدرت مخالفت، روابط حمایتی چندجانبه، میزان نفوذ در حکومت و

1 - Israel's Defense Line: Her Friends in Washington
2- Umbrella Group

دسترسی به آن، انعکاس و نفوذ پیام و همگامی با ساختار سیاسی و همراهی آن از جمله فاکتورهای مؤثر در قدرت و نفوذ لابی‌ها در آمریکا هستند.

یکی از دلایل قدرت آیپک طبیعت کاملاً باز نظام سیاسی آمریکاست. در یک دموکراسی وقتی گروه نسبتاً کوچکی نسبت به مسأله‌ی خاصی جداً متعهد باشند در حالی که اکثر مردم عمدتاً نسبت به آن بی‌تفاوتند، همان گروه می‌تواند نفوذ قابل ملاحظه‌ای اعمال کند. نفوذ نامتناسب لابی‌های کوچک ولی مرکز هنگامی که گروه‌های مخالف ضعیف یا فاقد وجود خارجی باشند حتی از این هم بیشتر است زیرا سیاست‌مداران مجبورند با یک رشته از منافع همکاری کنند و مردم تنها یک طرف قضیه را می‌شنوند. در میان لابی‌های موجود در آمریکا، آیپک سازمانی است که از نبود رقیب، بسیار بهره می‌برد. به عقیده‌ی یکی از سناتورهای مجلس سنا، احساسات مخالفی وجود ندارد. اگر در مخالفت با فشار آیپک رأی بدھی، هیچ کس به تو آفرین نمی‌گوید. امتیاز بزرگ آیپک این است که در واقع مخالفی ندارد (میرشايمر و والت، ۱۳۸۷: ۱۷۵-۱۷۶).

طی پنج دهه‌ی گذشته آیپک آن چنان قدرت خود را توسعه داده است که با برنامه‌های سیاسی خود حتی توانسته است دو حزب عمدی آمریکا (دموکرات و جمهوری‌خواه) را به چالش بکشد آنچنان که امروزه از آن به عنوان سومین حزب اصلی آمریکا از آن یاد می‌شود (آزادی، ۱۳۸۲: ۲۱۹-۲۵۱). هیچ لابی دیگری ثروت، توان رسانه‌ای و قدرت قانون‌گذاری و تصمیم‌سازی آیپک را ندارد. قدرت بی‌مانند بسیج نخبگان آیپک را نمی‌توان نادیده گرفت. نشست سالانه‌ی آیپک که در ماه آوریل هر سال برگزار می‌شود همه‌ی رهبران اصلی کنگره، اعضای اصلی کابینه و بیش از نیمی از اعضای کنگره را به خود جلب می‌کند که نشان دهنده‌ی حمایت بی‌چون و چرا از اسرائیل است. هیچ لابی دیگری نمی‌تواند چنین حضور گسترده‌ای از سیاسیون نخبه از هر دو حزب اصلی آمریکا را تضمین کند (Petas, 2006: 170-172). این کنفرانس سالانه، بزرگترین تجمع

طرفداران اسرائیل است که هزاران نفر از پنجاه ایالت آمریکا در آن شرکت و آینده‌ی بهتری را برای اسرائیل ترسیم می‌کنند. روزنامه‌ی نیویورک تایمز تحلیل خود را در مورد آپک این گونه بیان می‌کند: «آپک مهم ترین سازمان اثرگذار در رابطه‌ی آمریکا و اسرائیل است» (www.AIPAC.org). اهمیت این گردهمایی برای مسئولان اسرائیل با توجه به این جمله‌ی «بنیامین نتانیاهو»^۱ نخست وزیر اسرائیل آشکار می‌شود که در کنفرانس آپک در سال ۱۹۹۷ م. گفت: «با این که هفت هزار مایل از قدس دور هستم اما این جا احساس می‌کنم که از آن جا خارج نشده‌ام» (کریمیان، ۱۳۸۶: ۶۸۲). «همیلتون جردن»^۲، مشاور امنیت ملی «جیمی کارترا»^۳ رئیس جمهور سابق آمریکا در این مورد معتقد است: «آگاهی مردم از مسائل سیاسی بسیار محدود است چون حقیقت مسائل به درستی برای مردم روشن نیست، می‌توان مسائل سیاسی را از دیدگاه مشخصی برای آنان مطرح ساخت و با نگرش‌های خاص مسائل را به آنان القا کرد» (احمدی، ۱۳۸۳: ۵۲۳-۵۵۶). افکار عمومی آمریکا آگاهی زیادی از مسائل سیاسی به خصوص مسائل خاورمیانه ندارند و آپک در راستای تأمین منافع اسرائیل، از این عدم آگاهی به بهترین شکل ممکن استفاده می‌کند.

۳- یهودیان و انتخابات در آمریکا

میزان مشارکت مردم در انتخابات آمریکا بسیار کم است. بی‌اعتمادی مردم به سیاست مداران و نخبگان سیاسی و غیرسیاسی بودن مردم از جمله دلایل مشارکت کم در انتخابات آمریکاست. با توجه به این که بخش قابل توجهی از شهروندان آمریکایی در انتخابات این کشور مشارکت ندارند و تنها بخش کوچکی از افراد بسیار بالانگیزه و بسیج شده در روندهای سیاسی به ویژه سیاست خارجی تأثیرگذار هستند، سیاستمداران نیز به افراد یا گروههایی که به آن‌ها پول می‌دهند و به مشهور شدن آن‌ها کمک می‌کنند، توجه ویژه‌ای

1 - Benjamin Netanyahu

2- Hamilton Jordan

3- Jimmy Carter

۹ آیپک و تأثیر آن بر انتخابات ایالات متحده ای آمریکا...

دارند. کسانی که اصطلاحاً به «خیّرین سیاسی» معروف هستند (تری، ۱۳۸۸: ۱۹). بی خبری مردم و فقدان مشارکت آن‌ها در سیاست خارجی این فرصت را در اختیار لابی‌های گوناگون از جمله لابی یهود قرار داده است که از شرایط به وجود آمده به بهترین نحوه استفاده کند.

پیروزی در انتخابات آمریکا، بیش از هر چیزی به پول نیاز دارد و جمع‌آوری پول در آغاز مبارزه‌ی انتخاباتی بسیار مهم است. معمولاً کسانی که در آغاز مبارزه‌ی انتخاباتی مقدار زیادی پول جمع کنند، شанс بیشتری برای پیروزی دارند. نامزدی که به اندازه‌ی کافی پول داشته باشد، می‌تواند تیمی از بهترین مشاوران و استراتژیست‌های انتخاباتی را برای پیروزی خود بسیج کند. به علاوه توان مالی یک نامزد بیانگر آن است که وی حامیان بسیار نیرومندی دارد که آماده‌اند تمامی توان خود را برای پیروزی‌اش بسیج کنند (امجد، ۱۳۹۰: ۱۶۲).

در دهه‌ی ۱۹۷۰ م. مشاوران «جرالد فورد»^۱ و «جیمز کارترا» رؤسای جمهوری آمریکا با تأکید بر اهمیت بسیار بالای یهودیان در انتخابات، از آن به عنوان یک واقعیت سیاسی نام برده‌اند. «رابرت گلدوین»^۲، مشاور «فورد»، با اشاره به تعداد آرای یهودیان در یادداشتی به او می‌نویسد: «در میان گروه‌های قومی موجود در این کشور تنها یهودیان هستند که فعالانه و با جدیت منافع خود را در انتخابات دنبال می‌کنند و هیچ گروه دیگری در این موضوع با آنان برابری نمی‌کند. آن‌ها با انرژی تمام در مبارزات انتخاباتی هم در سطح ایالتی و هم در سطح فدرال به فعالیت می‌پردازند». «همیلتون جردن»، مشاور «کارترا» نیز به اهمیت حمایت مالی یهودیان برای احزاب سیاسی و سیاستمداران اشاره می‌کند و این خیرخواهی سیاسی را در چارچوب سنت یهود در استفاده از ثروت و دارایی خود برای منافع دیگران تعییر می‌کند (تری، ۱۳۸۸: ۲۲-۲۰).

1- Gerald Ford
2- Robert Goldwin

«دیوید دیوک»^۱، عضو سابق کنگره ای آمریکا درباره‌ی اهمیت یهودیان در انتخابات عنوان می‌کند: «یهودیان قویترین بازیگران عملیات سرمایه‌گذاری برای حمایت انتخاباتی آمریکا به شمار می‌آیند، به گونه‌ای که کمک و حمایت آنان نسبت به هر یک از نامزدهای شاخص بسیار قاطع و مؤثر بوده است. لذا افرادی که در مقابل یهودیان سرخم می‌کنند و از آنان اطاعت می‌نمایند، همان‌هایی هستند که کمک‌های مالی هنگفتی از یهودیان دریافت می‌کنند» (دیوک، ۱۳۹۰: ۱۲۶-۱۲۷).

«استفان دی. ایساک»^۲ در کتاب «یهود و سیاست آمریکا»^۳ از یکی از اعضای کنگره نقل می‌کند که اگر در این کشور (آمریکا) بخواهید فعالیت سیاسی انجام دهید تا وقتی که از پول و حمایت مالی یهودیان بی‌بهره باشید، به جایی نمی‌رسید (فیندلی، ۱۳۷۸: ۴۷). از آن جایی که نامزد شدن در انتخابات آمریکا بسیار پرهیزینه است و مقررات مربوط به کمک‌های مالی به نامزدها نارساست، این فضا برای گروه‌های لاپی به خصوص لاپی قدرتمند یهود میسر شده است که به واسطه‌ی این گونه کمک‌ها نفوذ سیاسی خود را افزایش دهند. موقفيت آیپک تا حدود زیادی به توانایی نفوذ آن در تأمین هزینه‌های انتخاباتی برمی‌گردد که به قانون‌گذاران و نامزدهای هم سو با نظرات سازمان پرداخت می‌شود.

۴- آیپک و انتخابات آمریکا

۴- ۱. آیپک و کنگره‌ی آمریکا

اهمیت نهاد قانون‌گذاری در هر کشور توسط قانون اساسی آن کشور مشخص می‌شود. با مطالعه‌ی قانون اساسی آمریکا این نکته به دست می‌آید که از دید بنیان‌گذاران و نویسنده‌گان قانون اساسی آمریکا، قوه‌ی مقننه در میان سه قوه از جایگاه بسیار بالایی برخوردار است. در نخستین جمله‌ی اصل اول قانون اساسی آمده است که فقط کنگره‌ی

1- David Duke

2- Stephen D. Isaacs

3- Jews and American Politics

آمریکا که شامل دو مجلس نمایندگان و سنا است، می‌تواند نقش قانون‌گذاری را در حکومت فدرال آمریکا بر عهده داشته باشد و هیچ نهاد دیگری چنین اختیاری ندارد. بنیان-گذاران آمریکا قدرتی را به کنگره واگذار کردند که کمتر قانون اساسی کشوری به پارلمان خود می‌دهد. مطابق قانون اساسی، قوه‌ی مجریه نمی‌تواند هیچ سیاست و برنامه‌ای را بدون تعیین و تصویب هزینه‌های آن توسط کنگره به اجرا درآورد. به عبارت دیگر کنگره توان تأثیرگذاری مستقیم بر سیاست‌گذاری‌های نهاد اجرایی کشور را دارد (تأئیب، ۱۳۸۲: ۶۳-۶۳). با توجه به تأکید قانون اساسی بر نقش کلیدی کنگره در سیاست‌گذاری‌ها و نظارت بر عملکرد قوه‌ی مجریه، تعیین نمایندگان مجلس نمایندگان و سناتورهای مجلس سنای آمریکا از طریق انتخابات بسیار مهم است.

در کنگره همواره بحث‌های داغ و جنجالی و اظهارات ضد و نقیض در مورد مسائل مختلف انجام می‌گیرد ولی برخلاف دیگر کشورهای جهان که در کنگره از آن‌ها انتقاد می‌شود، وقتی پای اسراییل در میان باشد، سکوت بهترین راه است. «پل فیندلی»^۱، نماینده سابق کنگره به بهترین شیوه ممکن میزان سرسپردگی نمایندگان کنگره به اسراییل را توضیح می‌دهد. وی در کتاب «آن‌ها جسارت نمودند و سخن گفتند»^۲ می‌نویسد: «نمایندگانی که در رابطه با سیاست‌های اتخاذ شده در مورد کشورهای دیگر شبیه به عقاب‌های بلندپروازی هستند، در موارد مربوط به اسراییل پرندگان بال شکسته‌ای می‌باشند». وی سپس از قول «narowin.am.daimly»^۳، معاون سابق فرماندار کالیفرنیا نقل می‌کند: «انتقاد از اسراییل در کنست (مجلس اسراییل) از انتقاد از آن در کنگره‌ی آمریکا، کشوری که به آزادی بیان شناخته می‌شود، ساده‌تر است» (Findly, 1989: 67&77).

نفوذ لابی یهودی و در رأس آن آیپک در کنگره‌ی آمریکا آن‌چنان زیاد است که اکثر

1- Paul Findly

2- They Dare to Speak Out: People and Institutions Confront Israel's Lobby

3- Narwin M. Daimly

سیاستمداران آمریکایی به آن اذعان می‌کنند. «جرج بال»^۱، معاون سابق وزارت امور خارجه آمریکا در این مورد می‌گوید: «نمایندگان کنگره در مورد سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا همانند یک دسته حیوانات دست آموز عمل می‌کنند و از میان حلقه‌ای که لابی طرفدار اسرائیل درست کرده است، بالا و پایین می‌پرند» (سیمبر و نظری، ۱۳۹۳: ۳۳-۹). از میان تمام سازمان‌های یهودی که برای کمک به اسرائیل لابی می‌کنند، آیپک نقش اصلی لابی یهودی را در کنگره ایفا می‌کند. نفوذ و قدرت این سازمان در کنگره آنچنان زیاد است که هر دو حزب اصلی آمریکا آن را به عنوان یک واقعیت سیاسی پذیرفته‌اند.

همانگی شدید بین آیپک و دولت اسرائیل آن چنان است که «دون برگاس»^۲، سفير سابق اسرائیل در سودان آن را این‌گونه شرح می‌دهد: «ما در وزارت امور خارجه انتظار داشتیم اگر روزی نخست وزیر اسرائیل اعلام کند که زمین مسطح است، کنگره‌ی آمریکا طرف ۲۴ ساعت پیام تبریکی جهت این کشف برای وی بفرستد» (Findly, 1989: 27).

۴-۲. آیپک و انتخاب اعضای کنگره

در انتخابات کنگره‌ی آمریکا آیپک رسمًا نامزدی را معرفی نمی‌کند، بلکه برای رأی‌دهندگان اطلاعات لازم را جهت شناخت نامزدها ارائه می‌دهد. «کمیته‌های کنش سیاسی»^۳ به نیابت از جامعه‌ی یهودیان به نامزدهای انتخابات پول می‌پردازند. آیپک «لیست پرداخت»^۴ به نامزدها را در اختیار این کمیته‌ها قرار می‌دهد. این کمیته‌ها مسئولیت جمع‌آوری و ارائه‌ی کمک‌های انتخاباتی به نامزدهای تأیید شده توسط آیپک را بر عهده دارند. کمیته‌های کنش سیاسی طرفدار اسرائیل توسط اعضای برجسته‌ی آیپک در ایالت‌های محل تولدشان تشکیل می‌شوند. با وجود آن که معمولاً هر گروه لابی دارای یک، دو یا سه کمیته‌ی کنش سیاسی

1- George Ball

2- Don Bergius

3- Political Action Committees (PAC's)

4- Money List

است ولی آیپک و گروههای طرفدار آن، ۱۲۸ کمیته‌ی کنش سیاسی طرفدار خود را به وجود آورده‌اند (طباطبایی، ۱۳۹۱: ۳۰۰). «دیوید بیاله»^۱، مورخ معاصر آمریکایی می‌گوید: «آیپک از زمان جنگ شش روزه تاکنون به یکی از قدرتمندترین و مؤثرترین گروههای لابی در آمریکا تبدیل شده است. این سازمان با تشکیل شبکه‌ای از کمیته‌های یهودی برای کمک مالی به نامزدهای انتخابات کنگره بر مبنای معیار حمایت از اسرائیل به این چنین قدرتی رسیده است» (Biale, 1980: 186-187).

فرآیند حمایت‌های مالی آیپک از نامزدهای انتخاباتی به دو روش انجام می‌شود: اولاً بسیاری از افرادی که تأمین‌کننده‌ی هزینه‌های آیپک هستند، خود از اعانه‌دهندگان مهم سیاسی نیز هستند. واشنگتن پست در سال ۲۰۰۴ م. گزارش داد که از سال ۲۰۰۰ م. به بعد هریک از اعضای هیأت مدیره‌ی آیپک به طور متوسط ۷۰۰۰۰ دلار برای مبارزات انتخاباتی به کمیته‌های کنش سیاسی کمک کرده‌اند؛ ثانیاً آیپک به نامزدها کمک می‌کند تا با سایر کمک‌کنندگان مالی در ارتباط باشند. آیپک نامزدهای بالقوه را غربال می‌کند و ملاقات با اعانه‌دهندگان بالقوه و پول جمع‌کن‌ها را ترتیب می‌دهد. آیپک با هر نامزدی که برای ورود به کنگره فعال باشد، ملاقات می‌کند. این نامزدها به طور کامل توجیه می‌شوند به‌طوری‌که پیچیدگی مسئله‌ی اسرائیل و خاورمیانه به آن‌ها تفهیم شود. آیپک حتی از نامزدها می‌خواهد موضع‌نامه‌ای در مورد نظراتش راجع به روابط آمریکا و اسرائیل بنویسن. به این ترتیب تکلیف آن‌ها در مورد موضوع روشن می‌شود. «هری لوزندیل»^۲، نامزد انتخابات سال ۱۹۹۰ م. کنگره در این مورد می‌گوید: «این که طرفدار اسرائیل باشید کافی نیست. به هر نامزد انتخابات فهرستی از موضوعات بسیار مهم در مورد اسرائیل داده می‌شود که او باید نظر دقیق خود را در این مورد اعلام کند. اگر نظرات بر طبق اصول آیپک باشد، این سازمان فهرستی از هواداران اسرائیل را برای نامزد مورد نظر ارسال می‌کند تا وی برای

1 - David Biale
2- Harry Lonsdale

دریافت اعانه‌ی مبارزه‌ی انتخاباتی با آن‌ها تماس بگیرد». این گونه است که خاخام یهودی، «استفن وایز»^۱ در اظهارنظری جالب می‌گوید: «اگر نامزدهای انتخابات تنها برچسب حمایت آپک را داشته باشند سیل پول از سراسر کشور به سوی آن‌ها سرازیر می‌شود (میرشايمرو و والت، ۱۳۸۷: ۱۹۵-۱۹۲).

«هاوارد کر»^۲، مدیر اجرایی وقت آپک، با ابراز خوشحالی از نتایج انتخابات ۱۹۹۶ کنگره‌ی آمریکا اعلام کرد: «آپک تنها سازمانی بود که با تمام اعضای جدید کنگره ملاقات داشته است. آپک توانست حمایت ۹۰ درصد اعضای کنگره را برای پشتیبانی از مواضع اسرائیل در موضوعات کلیدی جلب کند و ۱۵ سناتور جدید این انتخابات حمایت خود را از ادامه‌ی کمک‌های مالی به اسرائیل اعلام کردند». در این راستا یکی از مهم‌ترین برنامه‌های کاری آپک آموزش اعضای کنگره درباره‌ی اهمیت روابط آمریکا و اسرائیل است. در این چارچوب آپک برنامه‌ریزی کرده است تا فعالان خود را به جوامع کوچک و بزرگ پنجاه ایالت آمریکا بفرستد تا آن‌ها را در زمینه‌ی اهمیت رابطه‌ی آمریکا و اسرائیل توجیه کنند. هم چنین آپک برنامه‌ریزی می‌کند، تمامی اعضای جدید مجلس نمایندگان و سنای آمریکا را درباره اهمیت رابطه‌ی آمریکا و اسرائیل آموزش دهد (طباطبایی، ۱۳۹۱: ۳۰۳-۳۰۲).

گروه‌های لابی در آمریکا اطلاعات هر عضو کنگره، کارکنان کنگره و حتی نمایندگان مجالس قانون‌گذاری ایالتی را مورد توجه قرار می‌دهند. این گروه‌ها تجزیه و تحلیل دقیقی از سوابق رأی‌گیری و بیانیه‌های مختلف بازی گران کلیدی از جمله رؤسای مجلس سنا و کمیته‌ی روابط خارجی را انجام می‌دهند (Newhouse, 2009: 88-73). آپک به عنوان قدرتمندترین لابی کنگره از این قاعده مستثنی نیست. اعضای این سازمان با توجه به مکالمات و سخنرانی‌های انجام شده در کنگره، متون این سخنرانی‌ها را برای سران آپک

1- Stephen Wise
2- Howard Kohr

می فرستند. رهبران آیپک پس از مشاهده‌ی این متون در صورت مغایرت آن با اهداف آیپک، سناتورها و اعضای مجلس نمایندگان را فرامی خواند و از آنان می‌خواهند در اظهارات خود تجدید نظر کنند. آیپک آن چنان در این کار موفق است که تبدیل به الگویی مناسب برای دیگر گروه‌های لابی مستقر در کنگره شده است (Organski, 1990: 19). این راهکار به آیپک اجازه می‌دهد که سوابق آرای کنگره را در اختیار داشته باشد تا بتواند در آینده تصمیم بگیرد که از کدام نامزدها حمایت مالی و تبلیغاتی به عمل آورد یا بر ضد کدام یک از آن‌ها فعالیت کند.

اعضای آیپک به بررسی و کنترل نامزدهای انتخاباتی می‌پردازنند و آن‌ها را بر حسب نوع دیدگاه و عملکردی که نسبت به اسرائیل دارند، به خوب و بد تقسیم می‌کنند سپس برای کسانی که در گروه بد قرار می‌گیرند برنامه‌ریزی می‌کنند تا در مبارزات انتخاباتی شکست بخورند (تری، ۱۳۸۸: ۱۰۴).

فعالیت‌های کنگره و بسیاری از کمیته‌های وابسته به آن به صورت علنی برگزار می‌شود و در موارد مربوط به اسرائیل قطعاً نماینده‌ای از آیپک حضور دارد. این حضور از آن حکایت دارد که کوچک‌ترین نکته‌ی منفی طرح شده درباره اسرائیل به سرعت به آیپک منتقل می‌شود. نماینده‌ای که یادآور شمشیر اساطیری یونان، «دموکلس»^۱ است. شمشیر آویزانی که هر لحظه امکان داشت بر سر افراد فرود آید که کنایه از خطر مدوامی است که در کمین اشخاص قرار داشت. ناخشنودی آیپک از اظهارات هر کدام از اعضای کنگره سبب فعال شدن سیستمی به نام «آژیر اقدام آیپک» می‌شود. بعد از فعال شدن این آژیر علائم مخصوصی برای صدها نفر از افراد بانفوذ یهودی شامل سرمایه‌داران بزرگ، مقامات رسمی و رهبران گروه‌های یهودی فرستاده می‌شود و آن‌ها به طور هم زمان عضو مورد نظر کنگره را آماج تهدیدات تلفنی و نمابرها گسترده قرار می‌دهند تا وی اظهارات خود را به جانب

اسراییل تغییر دهد (اکتار، ۱۳۸۷: ۱۰۹ و ۱۱۳).

تمهیدات آیپک در ارتباط با نمایندگان کنگره‌ی آمریکا بسیار موفق است. «استی芬 والت»^۱، استاد دانشگاه هاروارد در مورد قدرت آیپک می‌گوید: «اگر شما یک نماینده در کنگره آمریکا هستید و در زمینه‌ی مسائل مربوط به اسراییل نظر خاصی ندارید، ترجیح می‌دهید زرنگی کرده و از اسراییل حمایت کنید در غیر این صورت ممکن است عاقب خطرناکی برایتان داشته باشد. اگر شما به عنوان کسی که از اسراییل حمایت نمی‌کند مشهور شوید، ممکن است در انتخابات بعدی با دردسر موواجه شوید، چرا که پول بیشتری به حساب رقیب انتخاباتی شما سرازیر می‌شود» (قاسمی، ۱۳۸۸: ۵۲-۷۳). آیپک با کمک رسانه‌های نزدیک به لابی یهود که شامل اکثر رسانه‌های بزرگ آمریکا می‌شود، می‌تواند فضای تبلیغاتی مناسبی اعم از مثبت یا منفی برای هرکدام از اعضای کنگره آمریکا به وجود آورد. سیستم بی‌نقص آیپک رسانه‌های وابسته به خود را به نوشتن مطالب مورد نظر سازمان در مورد نمایندگان کنگره وادار می‌کند. قدرت این سازمان به اندازه‌ی است که به «شاه کنگره»^۲ معروف شده است و نمایندگان کنگره نیز به طعنه و برای تشییه فشارهای ویرانگر این لابی آن را «ماهیچه‌ی یهود»^۳ نامیده‌اند (سیمبر و نظری، ۱۳۹۳: ۳۳-۹).

«استیون روزن»^۴ از مقامات سابق آیپک قدرت این سازمان در کنگره را با اشاره به یک دستمال سفره بدین گونه تشریح می‌کند: «ما می‌توانستیم در کمتر از ۲۴ ساعت امضای ۷۰ سناتور را روی این دستمال سفره داشته باشیم». در تأیید سخنان وی یکی از کارمندان کنگره می‌گوید: «ما می‌توانیم به خوبی روی اکثریت مجلس نمایندگان، ۲۵۰ تا ۳۰۰ عضو، حساب کنیم که به طور غیرارادی طبق خواسته‌های آیپک عمل می‌کنند» البته باید در نظر داشت که این تنها خود قانون گذاران نیستند که می‌توانند لواح را به سمت حمایت از

1- Stephen M. Walt

2- The king of the Hill

3- Jew muscle

4- Steven Rosen

اسرایلیل متمایل کنند. کارمندان کنگره در کانون فرایند قانون گذاری قرار دارند. همان طور که «موریس آمیتی»^۱، مدیر اجرایی سابق آیپک زمانی می‌گفت: «عده‌ی زیادی به عنوان کارمند در اینجا (کنگره) هستند که بحسب اتفاق یهودی هستند. همه‌ی این افراد در موقعیتی هستند که در زمینه‌ی حمایت از اسرایل برای سناتورها تصمیم‌گیری می‌کنند و شما می‌توانید از طریق این نوع کارمندان کارهای زیادی در کنگره انجام دهید» (میرشايمر و والت، ۱۳۸۷: ۱۱و۱۹). اکثر اعضای کنگره تلاش می‌کنند از دستورات آیپک اطاعت کنند، به عقیده‌ی آن‌ها آیپک آن‌چنان قدرتمند است که در مقابل آن‌ها موقوفیت‌های پیروزی یا شکست را قرار می‌دهد. قدرت تأثیرگذاری آیپک بر چشم‌انداز انتخاباتی یک سیاست مدار مثل روز روشن است. «جیمز کارترا»، رئیس جمهور اسبق آمریکا با تأیید این نکته می‌گوید: «برای هر عضو کنگره که بخواهد دوباره انتخاب شود پذیرش هر نوع موضعی که مخالف با سیاست دولت اسرایل تعبیر شود در حکم خودکشی سیاسی است». سناتور «ویلیام فولبرايت»^۲، رئیس سابق کمیته‌ی روابط خارجی سنای آمریکا با بیان این که میلیون‌ها آمریکایی ناظرند که چگونه سیاست خارجی کشورشان از سوی اقلیتی ناچیز که دارای گروه فشار قوی هستند، اداره می‌شود، عقلانیت سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا را زیر پرسش برد. وی گفت: «مجلس سنای آمریکا زیر سلطه‌ی اسرایل قرار دارد». همین جمله باعث شد تا وی که یکی از سرشناس‌ترین شخصیت‌های سیاسی ایالت آرکانزاس محسوب می‌شد و یهودیان همواره او را به عنوان یک قهرمان می‌ستودند و ستاره‌ی اقبالش می‌توانست برای سالیان درازی در پهنه‌ی سیاست آمریکا بدرخشید، ناگهان بختش واژگون شود و ماشین تبلیغات آیپک علیه او به کار بیفتند و در انتخابات بعدی جای خود را به «دیل بامبرز»^۳ سناتور هودادار اسرایل بدهد (کریمیان، ۱۳۸۶: ۶۶).

1- Morris Amity

2- William Fulbright

3- Dale Bamberz

سناتور «چارلز پرسی»^۱ یکی از مشهورترین سیاست مدارانی است که بهای مخالفت با آپیک را پرداخت. پرسی با وجود سابقه‌ی خوب خود در طرفداری از اسراییل به دلیل اکراه در امضای نامه‌ی موسوم به «نامه‌ی ۷۶» که اعتراضی به تهدید «فورد»، رئیس جمهور وقت آمریکا مبنی بر بازنگری سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا بود، مورد خشم آپیک (ترتیب دهنده‌ی آن نامه) قرار گرفت و در انتخابات شکست خورد. بعدها «تomas داین»، مدیر اجرایی وقت آپیک، پس از شکست پرسی با غرور گفت: «تمام یهودیان آمریکا از ساحل به ساحل برای اخراج «پرسی» جمع شدند. سیاست مداران آمریکایی آن هایی که اکنون مقام دولتی دارند و آن هایی که در سودای آن هستند، پیام را دریافت کرده‌اند. پیام روشن و واضح است، هر سناتور یا نماینده‌ای که با آپیک درافتده، با آتش بازی کرده است (میرشایمر و والت، ۱۹۸۷-۱۹۷۱). از آن زمان تاکنون عبارت «پرسی را به خاطر داشته باش» تبدیل به تعبیری شده است که عملاً ذهن نماینده‌گان کنگره را در آستانه‌ی رأی دادن به طرح‌ها و لواحی که به اسراییل مربوط است، مشغول می‌سازد. نامزدهای انتخاباتی در آمریکا علاقمند به همکاری با آپیک هستند. آن‌ها به خوبی می‌دانند که تنها در صورتی می‌توانند به کمک‌های مالی و تبلیغاتی و حضور رأی دهنده‌گان یهودی امیدوار باشند که سازمان سرشناصی هم چون آپیک آن‌ها را تأیید کند.

سناتور «دانیل اینویه»^۲ دلیل امضای نامه‌ی بالا را این‌گونه بیان می‌کند: «امضای یک نامه خیلی راحت‌تر از پاسخ به هزاران نفر (اعضای آپیک) است. سناتور «جان کالور»^۳ نیز بعدها اذعان کرد: «فشار برای امضای نامه خیلی زیاد بود، بنابراین تسلیم شدم» (دیوید نیوسوم)^۴. (Tillman, 1982: 67)

1- Charles Persi
2- Thomas A. Dine
3- Daniel Inouye
4- John Calver
5- David D .Newsom

امور خارجه در دولت «نیکسون»^۱ و معاون وزیر امور خارجه در دولت «کارتر» خدمت کرده است، می گوید: «هنگامی که از عضوی برجسته در کنگره دلیل قدرت بی نظیر آییک را پرسیدم، او پاسخ داد: پول، به همین سادگی» (Newsom, 1996: 187). اختصاص بودجه مخفی یک میلیون دلاری برای شکست سیتیا مک کینی^۲، سناتور ایالت جورجیا و تأیید مجدد وی پس از تعدیل نظراتش در مورد اسراییل بیانگر قدرت بسیار زیاد آییک در کنگره است (Petras, 2006: 172).

۴-۳- انتخابات ریاست جمهوری آمریکا

انتخاب رئیس جمهور آمریکا به شیوه‌ای منحصر به فرد و خاص انجام می‌پذیرد. در این انتخابات نامزد انتخاب شده براساس آرای مستقیم شهروندان آمریکایی به کاخ سفید فرستاده نمی‌شود و وظیفه‌ی انتخاب رئیس جمهور بر عهده‌ی اعضای «هیأت‌های انتخاباتی»^۳ است.

سیستم هیأت‌های انتخاباتی، سیستمی مبتنی بر «همه از آن برنده»^۴ است. این سیستم بدین‌گونه است که هر نامزدی که بیشترین آرای عمومی مردم را در یک ایالت به دست آورد، تمامی آرای الکترونیک همان ایالت را از آن خود خواهد کرد. تعداد کل هیأت‌های انتخاباتی ۵۳۸ نفر است. هر ایالت به تعداد نمایندگان خود در کنگره دارای اعضای هیأت‌های انتخاباتی است. (تعداد نمایندگان مجلس نمایندگان ۴۳۵ و شمار سناتورهای مجلس سنا ۱۰۰ نفر است. سه نفر نیز به بخش کلمبیا، مرکز دولت فدرال یعنی واشنگتن تعلق دارد). در رأی‌گیری به این صورت ارزش و اهمیت ایالت‌های پر جمعیت در انتخابات به مراتب بیشتر از ایالت‌های کم جمعیت است. برای انتخاب شدن به عنوان رئیس جمهور،

1- Richard M. Nixon

2- Cynthia McKinney

3- Electoral Collage

4- Winner-Take- All

یک نامزد باید نصف به علاوه یک از ۵۲۸ رأی هیأت‌های انتخاباتی را به دست آورد. بنابراین نامزدی مورد نظر برای برنده شدن به ۲۷۰ رأی احتیاج دارد، اگرچه تعداد آراء مردمی وی در مقایسه با رقیش کمتر باشد که این مورد یکی از مهم‌ترین تقاضاهای شیوه انتخاب رئیس‌جمهور در آمریکاست. در طول تاریخ برگزاری انتخابات آمریکا چهار بار در سال‌های ۱۸۷۶، ۱۸۸۸، ۱۹۶۰ و ۲۰۰۰ م. به ترتیب «هایس»^۱، «هاریسون»^۲، «کندی»^۳ و «بوش»^۴ علی‌رغم اخذ آراء کمتر از رقیب خود، به عنوان رئیس‌جمهور انتخاب شدند (خلف رضایی، ۱۳۸۳: ۱۰۷-۱۳۹).

۴- آیپک و انتخابات ریاست جمهوری آمریکا

يهودیان آمریکا در هنگام انتخابات ریاست‌جمهوری که از آن به عنوان «بورس سیاسی» یاد می‌شود، حالت فوق العاده‌ای به خود می‌گیرد و فعالیت آن‌ها به اوج می‌رسد. تلاش‌های لابی یهود در چگونگی نفوذ به کاخ سفید به عنوان قرارگاه اصلی تصمیم‌گیری در آمریکا متتمرکز است. در حالی که میزان مشارکت مردم در انتخابات آمریکا به طور متوسط بین ۵۰ تا ۶۰ درصد است، بیش از ۹۰ درصد یهودیان آمریکا در انتخابات شرکت می‌کنند. بیش از ۸۰ درصد از یهودیان آمریکا در ایالت‌های پر جمعیتی نظیر «کالیفرنیا»، «فلوریدا»، «نیویورک»، «پنسیلوانیا» و «ایلینویز» زندگی می‌کنند. این نحوه توزیع جمعیت می‌تواند در انتخابات ریاست جمهوری بسیار مهم باشد.

در سیستم رأی‌گیری الکترونیک گاهی اوقات چند ۱۰۰۰ رأی می‌تواند در انتخابات ریاست جمهوری تعیین‌کننده باشد. به کارگیری آراء یهودیان توسط سازمان‌های تحت پوشش آیپک، یکی از مهم‌ترین منابع انسانی این سازمان است که می‌تواند آن را در جهت

1- Rutherford Hayes

2- Benjamin Harrison

3- John F. Kennedy

4- George W. Bush

اهداف سازمانی در اختیار هر نامزد قرار دهد. مثال بارز در این مورد انتخابات ریاست جمهوری در سال ۲۰۰۰ م است که در آن «جورج بوش» تنها با اختلاف ۵۳۷ رأی در ایالت فلوریدا هر ۲۷ کالج انتخاباتی این ایالت را به دست آورد و به ریاست جمهوری آمریکا برگزیده شد (سیمبر و نظری، ۱۳۹۳: ۳۳-۹). آییک، بزرگ ترین سازمان یهودی مستقر در آمریکا، هماهنگ‌کننده دیگر سازمان‌های بزرگ یهودی در آن کشور است و در کمیته‌ی اجرایی آن رؤسای ۴۰ سازمان یهودی با ۴۵۰۰۰۰ عضو وجود دارد. هم چنین این سازمان شبکه‌ای از ۷۵ سازمان یهودی برای فعال‌کردن جامعه‌ی یهودیان به وجود آورده است. بنابراین در انتخابات تنگانگ رأی یهودیان در ایالات‌های کلیدی می‌توانند تعادل را بر هم بزنند.

در آمریکا پول ابزاری است که حمایت می‌آورد و در مقابل تعیین می‌کند در ازای این حمایت چه بهایی باید متقابل شد. به گزارش «دیوید استاینر»^۱، یکی از اعضای ارشد آییک، این کمیته در جریان مبارزات انتخاباتی سال ۱۹۹۱ م با جمع آوری بیش از ۶۰۰۰۰۰۰ دلار کمک مالی از یهودیان آمریکا به یاری «بیل کلیتون»^۲ شتافت. دوران ریاست جمهوری «کلیتون» یکی از بهترین دوره‌های قابل تصور برای آییک و اسرائیل به شمار می‌آید. «کلیتون» که یکی از دلایل انتخاب خود را حمایت‌های گسترده‌ی مالی و تبلیغاتی یهودیان، به خصوص سازمان آییک می‌دانست در حدود ۲۵ درصد از مناصب مختلف کابینه‌ی خود را به آنان اختصاص داد. وجود بسیاری از مدیران ارشد آییک در مناصب مهم و کلیدی آمریکا در دوره‌ی «کلیتون» وجود نوعی الیگارشی پرنفوذ را به نمایش می‌گذاشت و شایبه‌ی تبدیل تدریجی دولت را به یک «دولت اقلیت قومی» تقویت می‌کرد (بابازاده، ۱۳۸۳: ۲۱۴-۱۸۳). حمایت‌های اقتصادی آمریکا از اسرائیل در دوره‌ی

1- David Steiner

2- Bill Clinton

«کلیتون» به بهترین حالت دنبال شد به گونه‌ای که روزنامه‌ی «یدیعوت آهارانوت»^۱ در ستایش «کلیتون» نوشت: «همانا نام «کلیتون» در تاریخ اسراییل به عنوان اولین رئیس جمهور آمریکایی ثبت خواهد شد که فرزندی مطیع برای پدرش، اسراییل است. فرزندی که اصلاً نمی‌داند چگونه به پدرش نه بگوید» (ستاری، ۱۳۸۲: ۱۸۰-۱۳۵).

آیپک یک فهرست سیاه دارد که در قالب هفته‌نامه‌ای بنام «اکتیویتیز»^۲ منتشر می‌شود. این هفته‌نامه ویژه‌ی انتشار اسامی افراد و سازمان‌هایی است که از اسراییل انتقاد می‌کنند. این در حالی است که آیپک رابطه‌ی خود را با این نشریه علنی نمی‌کند (قویدل، ۱۳۸۰: ۲۳۲-۲۲۱). این لیست باعث شده است که بسیاری از سیاستمداران مواضع منفی خود را نسبت به اسراییل تغییر دهند. به عنوان نمونه «باب دول»^۳، نامزد سابق ریاست جمهوری آمریکا و جمهوری خواه میانه‌رو مواضع افراطی خود را تعديل کرد تا حمایت کلیدی رأی دهنده‌گان محافظه‌کار (طرفداران سنتی اسراییل) را به دست آورد. شخصی که هیچ وقت حامی سرسخت اسراییل تلقی نمی‌شد، ناگهان خود را در آغوش محافظه‌کاران نو طرفدار حزب لیکود اسراییل (حزب نزدیک به آیپک) دید.

(Hadar, 1996: 89-97)

از مواردی که نشان‌دهنده‌ی قدرت بی‌نظیر آیپک و سیطره‌ی گسترده‌ی این سازمان بر کنگره و قوه‌ی مجریه آمریکاست، دستگیری «لری فرانکلین»^۴ به همراه دو تن از سران آیپک به نام‌های «استیون روزن» و «کیت ویزمن»^۵ است. «فرانکلین»، تحلیل گر برجسته‌ی پتاگون، به اتهام ارائه‌ی اسناد محروم‌انه در مورد سیاست آمریکا در قبال ایران به آیپک، دستگیر شد. وی این اسناد را به «روزن»، مدیر تحقیقات خارجی آیپک، و «ویزمن»، کارشناس امور ایران و معاون سیاست خارجی این سازمان، تحویل می‌داد و این دو نیز

1- Yedioth Ahronoth

2- Activities

3- Bob Dole

4- Larry Franklin

5- Keith Weismann

استناد را به سفارت اسراییل در آمریکا تحویل می دادند. پس از اعتراض «فرانکلین» به تحویل استناد فوق محترمانه به اسراییل و متعاقب آن دستگیری «روزن» و «ویزمن» و افشاءی این اتفاقات توسط شبکه‌ی سی‌بی‌اس آیپک مبارزه‌ی گسترده‌ای را در حمایت از فعالیت‌های سازمان و رهبران آن آغاز کرد. علی‌رغم درج نام آیپک در یکی از اصلی‌ترین کیفرخواست‌های جاسوسی، رهبران دو حزب اصلی آمریکا در کنگره و «کاندولیزا رایس»^۱، وزیر امور خارجه‌ی وقت ضمن ایراد سخنرانی در کنگره که با تأیید اعضای کنگره مواجه شد، حمایت همه‌جانبه‌ی خود را از آیپک و اسراییل اعلام کردند. در تاریخ آمریکا هیچ وقت این تعداد از سیاست‌مداران آمریکایی از سازمانی که متهم به جاسوسی علیه‌ی آمریکا بوده است، حمایت نکرده‌اند (Petas, 2006: 77-78). این گونه اقدامات آیپک به دلیل منافات با منافع ملی آمریکا همیشه با مخالفت گسترده‌ی مردم آمریکا مواجه می‌شود. اما سیاست‌مداران آمریکایی به دلایل متعدد همیشه درستی مواضع آیپک را تأیید می‌کنند. آیپک با هزاران عضو ثروتمند و بودجه‌ی سالانه‌ی دهها میلیون دلاری خود، تأثیرات بسیار بیشتری نسبت به مردم عادی بر رفتار سیاسی نمایندگان کنگره، احزاب سیاسی و مقامات اجرایی آمریکا دارد.

نتیجه‌گیری

با توجه به ساختار باز سیاسی آمریکا گروه‌های لابی می‌توانند به نحوی مؤثر بر تصمیم-گیری‌های کلان این کشور تأثیر بگذارند. قدرت نفوذ و تأثیرگذاری بسیار زیاد گروه‌های لابی یهودی و در رأس آن‌ها آیپک در جهت‌دهی به سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه بر سیاست‌مداران و تحلیل‌گران سیاسی پوشیده نیست. آیپک سازمانی است که از همان آغاز تأسیس، مأموریت تقویت روابط بین آمریکا و اسراییل را بر عهده داشت. اصلی‌ترین راهکارهای این سازمان برای تحقق اهداف خود برقراری ارتباط نزدیک با نمایندگان کنگره

(مجلس نمایندگان و سنا)، تلاش برای مجاب کردن آنان به حمایت از خواسته‌های این سازمان در عرصهٔ قانونگذاری و تلاش برای اعمال نفوذ در قوهٔ مجریه از راه ورود افراد مورد نظر سازمان در پست‌های کلیدی است. با توجه به قدرت زیاد اقتصادی و تبلیغاتی آیپک اکثر نامزدهای انتخاباتی آمریکا (انتخابات کنگره و ریاست جمهوری) سعی می‌کند نظر مثبت این سازمان را به خود جلب کرده و از حمایت‌های مالی و تبلیغاتی آن بهره‌مند شوند. آیپک با ارائه این حمایت‌های گسترده از نامزدهایی که نظراتی هماهنگ و هم سو با این سازمان دارند، در پی هدایت دستگاه سیاست‌گذاری خارجی آمریکا برای حمایت هم‌جانبه از اسرائیل است. نفوذ آیپک به عنوان سخن‌گوی سیاست اسرائیل در آمریکا به گونه‌ای است که در بسیاری از موارد نمایندگان کنگره و حتی رؤسای جمهور آمریکا مجبور شده‌اند علی رغم میل باطنیشان سیاست‌هایشان را با سیاست‌های اسرائیل هماهنگ کنند. بسیاری از مبانی اساسی سیاست آمریکا در خاورمیانه بر پایه تعهد این کشور به اسرائیل بنا شده است و آمریکا به اسرائیل به عنوان یک سرمایه‌ی راهبردی نگاه می‌کند و همواره در تلاش است تا اسرائیل را به قدرتمندترین کشور خاورمیانه تبدیل کند. صدها میلیون آمریکایی به این نکته واقف هستند که چگونه سیاست خارجی کشورشان در مورد منطقهٔ خاورمیانه توسط اقلیتی قومی که دارای گروه فشاری فوق العاده قدرتمند هستند، اداره می‌شود.

منابع

- آزادی، نبی (۱۳۸۲)، «آمریکا و اسرایل: روابط استراتژیک، کتاب آمریکا^۳»، ویژه‌ی روابط آمریکا و اسرایل، تهران، مؤسسه‌ی ابرار معاصر.
- آهوبی، مهدی (۱۳۹۰)، «نقش لابی اسرایل در سیاست خارجی ایالات متحده ای، از اسطوره تا واقعیت»، *فصلنامه مطالعات جهان*، شماره یک، صص ۱۲۶-۱۰۱.
- احمدی، کورش (۱۳۸۳)، «انتخابات ریاست جمهوری آمریکا و آثار آن بر سیاست خارجی این کشور»، *فصلنامه سیاست خارجی*، شماره ۷۱، صص ۵۲۳-۵۰۶.
- احمدی لفورکی، بهزاد (۱۳۸۷)، «لابی و لابی گر در آمریکا»، تهران، مؤسسه‌ی ابرار معاصر.
- اکتار، عدنان (۱۳۸۷)، «تاریخ ناگفته و پنهان آمریکا»، ترجمه‌ی نصیر صاحب خلق، تهران، نشر هلال.
- امجد، محمد (۱۳۹۰)، «سیاست و حکومت در آمریکا»، تهران، سمت.
- بابازاده، رحیم (۱۳۸۳)، «نقش آیپک در فرایند سیاست‌گذاری خارجی آمریکا»، *مجله مصباح*، شماره ۵۵، صص ۲۱۴-۱۸۳.
- تائب، سعید (۱۳۸۲)، «انتخابات کنگره آمریکا، کتاب آمریکا^۵»، ویژه‌ی نظام انتخاباتی آمریکا، تهران، مؤسسه‌ی ابرار معاصر.
- تری، جنیس جی (۱۳۸۸)، «سیاست خارجی آمریکا در خاورمیانه: نقش لابی‌ها و گروه‌های ذی نفوذ»، ترجمه‌ی ارسلان قربانی شیخ‌نشین و رضا سیمیر، تهران، سمت.
- دھقانی فیروزآبادی، سید جلال (۱۳۸۹)، «سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران»، تهران، سمت.
- خلف‌رضایی، محمود (۱۳۸۳)، «ماهیت و کارکرد هیئت‌های انتخاباتی در انتخاب ریاست جمهوری آمریکا»، کتاب آمریکا^۵، ویژه‌ی نظام انتخاباتی آمریکا، تهران، مؤسسه‌ی ابرار معاصر.

دیوک، دیوید (۱۳۹۰)، «هولوکاست و نفوذ یهودیان در آمریکا»، ترجمه محمدرضا میرزا
جان، تهران، مؤسسه‌ی فرهنگی هنری قدر ولایت.

ستاری، سجاد (۱۳۸۲)، «تحلیل ادواری تعاملات استراتژیک ایالات متحده ای آمریکا و
اسراییل از آغاز تاکنون، کتاب آمریکا^{۳۳}»، ویژه‌ی روابط آمریکا و اسراییل، تهران،
 مؤسسه‌ی ابرار معاصر.

سیمیر، رضا و نظری، کیانوش (۱۳۹۳)، «آیپک و تأثیر آن بر سیاست خاورمیانه‌ی آمریکا»،
 فصلنامه پژوهش‌های روابط بین‌الملل، شماره ۱۱، صص ۲۳-۹.

طباطبایی، سیدعلی (۱۳۹۱)، «لابی یهودیان کارگزار تحریم ایران»، تهران، مرکز تحقیقات
استراتژیک.

عالم، عبدالرحمن (۱۳۹۱)، «بنیادهای علم سیاست»، تهران، نشر نی، چاپ بیست و چهارم.
فیندلی، پل (۱۳۷۸)، «فریب‌های عمدی، حقایقی در مورد آمریکا و اسراییل»، ترجمه‌ی
محمد حسین آهویی، تهران، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی وزارت امور خارجه.
قاسمی، مصطفی (۱۳۸۸)، «جایگاه یهود در سیاست‌گذاری‌های ایالات متحده ای آمریکا»،
 فصلنامه مریبان، شماره ۳۱، صص ۷۳-۵۲.

قوام، سید عبدالعلی (۱۳۹۰)، «روابط بین‌الملل، نظریه‌ها و رویکردها»، تهران، سمت، چاپ
پنجم.

قویدل، مهدی (۱۳۸۰)، «داستان اختاپوس صهیونیستی در ایالات متحده ای آمریکا»، فصلنامه
مطالعات منطقه‌ای، شماره ۹، صص ۲۳۲-۲۲۱.

کریمیان، احمد (۱۳۸۶)، «یهود و صهیونیسم: تحلیل عناصر قومی، تاریخی و دینی یک
فاجعه»، قم، مؤسسه‌ی بوستان کتاب.

میرشايمر، جان.جي و والت، استيفن.ام (۱۳۸۷)، «گروه فشار اسراییل و سیاست خارجی
آمریکا»، ترجمه‌ی رضا کامشاد، تهران، نشر فرزان روز.

- Biale, David (1980), *Power and Powerlessness in Jewish History*, New York, Schocken Books.
- Findly, Paul (1989), *They Dare to Speak Out: People and Institutions Confront Israel's Lobby*, Chicago, IL, and Lawrence Hill Books.
- Hadar, Leon (1996), "The Friends of Bibi (FOBs)", *the Middle East Journal of Palestinian Studies*, pp 89-97.
- Kenen, Isaiah L (1981), *Israel's Defense Line: Her Friends in Washington*, Buffalo, New York, Prometheus Books.
- Huntington, Samuel P (1997), "The Erosion of American National Interests", *Foreign Affairs*, pp 28-49.
- Newhouse, John (2009), "The Influence of Lobbies on US Foreign Policy", *Foreign Affairs*, pp 73-88.
- Newsom, David D (1996), *The Public Dimension of Foreign Policy*, Bloomington, Indiana University press.
- Organski, A. F. K (1990), *The \$36 Billion Bargain: Strategy and Politics in U.S. Assistance to Israel*, New York, Columbia UP.
- Petras, James (2006), *The Power of Israel in the United States*, Clarity Press, Inc.
- Rosenthal, A (2001), *The Third House, Lobbyists and Lobbying in the United States*, Washington D.C, CQ Press.
- Tillman, Seth (1982), *The United States in Middle East: Interests and Obstacles*, Bloomington, Indiana University press.
- <http://www.AIPAC.com>

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی